

REGISTER

Symbolen

3D-printen 127
4P's 34
5P's 34, 179
6S-Model, zie Shearing Layers of Change
(10)R-ladder 140

A

Aanbodcongestie 61
Achmea 187
Activiteitenbesluit gebouwen 119
Adaptatie 57, 79
Agency Theory 324
Agrarische gebied 69
Akoestiek 68
Alliantiecoördinator 161
AMOC, zie Atlantic Meridional Overturning Circulation
AMSIB, zie Amsterdam School of International Business
Amsterdam School of International Business 170
Asset manager 210
Atlantic Meridional Overturning Circulation 56
Atmosfeer 37

B

Baksteen 115
Batterij 122
Bebouwingsdichtheid 69
Beleidsadviseur 227
Beleidsinspraak 157
Benadering 34
BENG-berekening 277

Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) 105, 109
Betaalbaarheid 79
Beton 115
Bij 39
Bijna EnergieNeutrale Gebouwen 119, 245
BIM, zie Building Information Modeling
Binnenklimaat 67, 105
Biobased materiaal 66, 139
Biodiversiteit 48, 155
Biomassa 209
Biophilic design 68
Biosfeer 36, 39
Blauwe maatregel 177
Bouw 127
Bouwinvest 187
Bredere meerwaarde 311
BREEAM-NL Gebied 275
BREEAM-NL, zie Building Research Establishment Environmental Assessment Method
Broedplaats 230
Broeikaseffect 64, 251
Broeikasgas 63
Bruikleen 209
Building Information Modeling 127
Building Research Establishment Environmental Assessment Method 161, 273
Busoplaadstation 123
Buurttoezicht 157

C

Campus 69
Carbon budget 201
Carbon footprint 64

Carbon Risk Real Estate Monitor 201, 251

CBS 33

Cement 115

Centrum voor Meervoudige
Waardecreatie van de
Hogeschool Arnhem Nijmegen
186

CH₄, zie Methaan

Cherry picking 40, 175

Circulair beton 116

Circulair bouwen 116, 139

Circulaire economie 65, 79, 161

Circulariteit 65

Circulariteitstransitie 67

CO₂-beprijzing 220

CO₂-Prestatieladder 256

CO₂, zie Koolstofdioxide

Code Tabaksblat 191

Cognitieve dissonantie 325

College van B&W 229

Coöperatief bouwen 157

Coöperatief bouwproject 159

COPD 67

Corporate real estate management 170

Corporate Social Responsibility 85

Corporate Sustainability Reporting
Directive 80, 111, 189, 215

Country Overshoot Day 52

COVID-19 105, 107

Creatieve broedplaats 125

CREM, zie corporate real estate
management

CRREM, zie Carbon Risk Real Estate
Monitor

CSRD, zie Corporate Sustainability
Reporting Directiv

CSR, zie Corporate Social
Responsibility

Cultureel erfgoed 137

D

Damp-open 105

Data for Good 281

De Nederlandsche Bank (DNB) 201

DGBC, zie Dutch Green Building
Council

Diffuse vervuiling 149

Digitalisering 127

Directe emissie 64

Disability-Adjusted Life Year 107

Discriminatie 131

Dissimilatie 64

Distikstofoxide 63

Diversiteitsdoel 111

DMA, zie (dubbele)
materialiteitsanalyse

Do no significant harm (DNSH-principe)
311

Donuteconomie 227

Driefasenmodel 323

Drijvende wijk 151

Drijvend gebouw 151

Drinkwater 116

Dubbele materialiteitsanalyse 80, 81

Due diligence 80

DuPa 2.0, zie Duurzaamheidsparagraaf 2.0

DuPa 3.0 273

Dura Vermeer 186

Dutch Green Building Council 161, 176,
273

Duurzaam beleggen 202

Duurzaamheidsparagraaf 2.0 202, 224,
272

Duurzame ambitie 237

Duurzame context 262

Duurzame stadsontwikkeling 135

Duurzame transitie 59

E

Earth Overshoot Day 51

Ecologische diversiteit 39

Ecologische route 72
 Ecologische voetafdruk 51, 153
 Economisch Kapitaal 39, 297
 Economy (economie) 36, 39
 Ecosysteem 37, 39
 Ecotoxiciteit 66
 EC, zie Europese Commissie
 Effectcategorie 65
 Elektrificatie 119
 Elektrisch busoplaadstation 123
 Elektrolyse 123
 eLoket 248
 Embodied Carbon 254
 Emissievrij 84
 End-of-Life Carbon 255
 Energetische opnamestaat 224
 Energiebeheer 122
 Energielabel 84, 119, 247
 Energielabel C 247
 Energielabelplicht 201
 Energieopwekking 121
 Energieprestatieadviseur 222
 Energieprestatiecertificaat, zie
 Energielabel
 Energiestrategie 230
 Energietransitie 60
 Energy Performance of Buildings
 Directive IV 83
 Environmental, Social & Governance
 85, 192, 280
 EP-adviseur 222
 EPBD IV, zie Energy Performance of
 Buildings Directive IV
 EPC-label, zie Energielabel
 ESG 280
 ESG-tetraëder 193
 ESG, zie Environmental, Social &
 Governance
 ESRS E1 81
 ESRS E1-8 81
 ESRS E5-4 81
 ESRS E5-5 81
 ESRS, zie European Sustainability
 Reporting Standards

Esthetiek 74
 EU-fonds 161
 EU Green Deal 78, 161
 EU Omnibus 83
 Euregio's 300
 European Sustainability Reporting
 Standards 81
 Europese Commissie 220, 254
 Europese Unie 77, 78, 79, 161, 170,
 172, 182, 189
 EU Taxonomy 79, 182, 273
 Eutrofiëring 49
 EU, zie Europese Unie

F

Fabrieksmatige bouw 127
 Facility manager 215
 Financier 201
 Fit for 55 79
 Fluorkoolwaterstof 63
 Forever chemicals 57
 Fosfor 49
 Fossiele energie 60
 Fossiel energiegebruik 119
 Fotosynthese 64
 Frisse Scholen 266
 Fysieke risico's 201

G

G3 59, 69, 99, 200, 272
 Gamification 309
 Gebouwpaspoort 143
 Geïntegreerde koolstof 254
 Gemeenschapsgericht bouwen 157
 Gemeente 230
 Gemengde woon-werk-winkelgebieden
 69
 Genderinclusief 113
 Genderneutraal 113
 Gentrificatie 131, 301
 Geothermie 121, 312
 Gezondheid 155

Gezondheids- & welzijnstransitie 67
 GHG, zie Greenhouse Gas-Protocol
 Gift Economy 310
 Global Footprint Network 51
 Global Real Estate Sustainability
 Benchmark 204, 280
 Global Reporting Initiative 81, 170, 172
 Golfstroom 56
 Good governance 191
 Governance 191
 GPR Gebied 278
 GPR Gebouw 278
 GPR Software 277
 Greenhouse Gas-Protocol 255
 Greenwashing 40, 181, 189, 304
 GRESB, zie Global Real Estate
 Sustainability Benchmark
 Grijs water 116
 GRI, zie Global Reporting Initiative
 Groenbank 225
 Groenblauwe maatregel 177, 183
 Groene lijn 72
 Groene maatregel 177
 Groenfondsen 225
 Groenregeling 225
 Groenverklaring 225
 Grondstoffenbank 143
 Grondstoffentransitie 65, 129
 Groupthink 326

H

Handicap 109
 Hemelwater 116
 Hernieuwbare energie 119
 Het Nieuwe Normaal 262
 HFK, zie Fluorkoolwaterstof
 Hitte-eiland-effect 70
 Hittestress 49
 HNN, zie Het Nieuwe Normaal
 Huisvestingsmanager 215
 Huurbescherming 159
 Huurcommissie 159
 Hydrosfeer 37

I

IDG-framework 235, 236
 IDG-model, zie IDG-framework
 IDG's, zie Inner Development Goals
 IGH, zie Internationaal Gerechtshof
 IIRC, zie International Integrated
 Reporting Council
 Illegale lozing 149
 Impact 181, 185, 192
 Impactgebieden 185
 Impactkaarten 219
 Impact Track 281
 Inclusie 131
 Inclusief woonproject 131
 Inclusieve welvaart 39
 Indirecte emissie 64
 Industriële zone 69
 Informatieplicht Energiebesparing 248
 Infrastructuur 39
 Inner Development Goals 233, 235
 Innerlijke ontwikkeling 233
 Innerlijke transformatie 233
 Innovatiecluster 69
 Innovatielab 125
 INNREALL Institute 163
 Integraal 34, 105
 Integrale aanpak 232
 Integrale samenwerking 135
 Internationaal Gerechtshof 57
 Internationale institutie 322
 International Integrated Reporting
 Council 183
 Interne koolstofbeprijzing 81
 Interne prijs 220
 Internet of Things 127
 IoT, zie Internet of Things
 IVBN, zie Vereniging van Institutionele
 Beleggers in Vastgoed, Nederland
 IWBI 263

K

Kadaster 143
Klei-extractie 115
Klimaatadaptatie 49, 79, 145, 151, 183
Klimaatadaptief bouwen 101
Klimaatadaptieve maatregel 145, 147
Klimaatakkoord van Parijs 78, 201
Klimaatbestendig 135
Klimaatbestendig gebouw 101
Klimaatbestendigheid 202
Klimaatbitteplan 101
Klimaatkantelpunt 56
Klimaatlabel 202
Klimaatmitigatie 63, 145, 177
Klimaatmitigatietransitie 65
Klimaatmonitor 176
Klimaattransitie 63
Klimaat-tweedeling 203
Klimaatzones 101
Koolstofdioxide 63, 64
Koolstofkringloop 64
KPI's 304
Kringloop 65
Kusterosie 149

L

Lachgas, zie Distikstofoxide
Ladder van Circulariteit 141
Landelijk gebied 69
Landgebruik 49
LCA, zie LevensCyclusAnalyse
Lectoraat 163
Lekkage 149
Levenscyclus 65
LevensCyclusAnalyse 259
Lineaire economie 65
Lithosfeer 37
Logistiek 129
Logistieke zone 69
Long Now Foundation 325
Losmaakbare verbinding 139

M

Maaibeleid 216
Maastricht School of Management 170
Maatschappelijke impact 88
Maatschappelijk middenveld 73
Maatschappelijk rendement 133
Maatschappelijk vastgoed 131
Maker space 125
Materiaalgebonden CO₂-emissie 81
Materiaalgebonden emissie 84
Materialenpaspoort 143, 261, 262
Materialiteitsmatrix 177
Meerjaren onderhoudsprogramma 211
Meervoudige waardecreatie 184
Meervoudig waardecreatiemodel 186
Methaan 53, 63
Microplastics 149
Milieudoelen van de EU Taxonomy 182
Milieu-impact 139
MilieuPrestatie Gebouwen 66, 139, 258, 277
Millennium Development Goals 31
Ministerie van Buitenlandse Zaken 33
Mitigatie, zie Klimaatmitigatie
MJOP, zie Meerjaren
onderhoudsprogramma
Mobiliteit 127
Mobiliteitsbeleid 220
Modulaire bouw 127
Morele ambitie 237
MPG-berekening 259
MPG, zie MilieuPrestatie Gebouwen
MSM, zie Maastricht School of
Management
Multilaterale samenwerking 291
Multimodaal knooppunt 129
MVO Nederland 328
My World Survey 31

N

N₂O, zie Distikstofoxide
Nationaal Gebouw Renovatieplan 84
Nationale Milieu Database 259
Nationale Prestatieafspraken 121
Nature-based solution 177
Natuurinclusief bouwen 155
Natuurinclusief gebied 69
Natuurlijk erfgoed 137
Natuurlijk Kapitaal 39, 297
NEB, zie New European Bauhaus
NEN 9120 109
NEPROM, zie Vereniging van
 Nederlandse Projectontwikkeling
 Maatschappijen
Netcongestie 61
NEx, zie Nieuwe Economie Index
NGO 31, 88
Nieuwe Economie Index 328, 329
NL Omgevingscan 268
NMD, zie Nationale Milieu Database
NTA 8800 225, 248, 277

O

Omgevingsdienst 248
Ontbossing 49
Ontwerpfase 205
OOB's, zie organisaties van openbaar
 belang
Open Working Group on Sustainable
 Development Goals 31
Operational Carbon, zie Operationele
 koolstof
Operationele CO₂-emissies 81
Operationele emissie 84
Operationele koolstof 254
Opkoopbescherming 229
Organisaties van openbaar belang 189
Overbewoning 125
Overstromingsrisico 151

P

Pacht 209
Pachter 210
Paris Proof 176, 201, 273
Participatie 157
Partnership (Partnerschap) 36, 40
Peace (Vrede) 36
People (Mensen) 35
People, Planet, Profit 192
Perceel 84
Per- en polyfluoralkylstoffen 57
Perfluorkoolstof 63
Permanente educatie 109
PFAS, zie Per- en polyfluoralkylstoffen
PFK, zie Perfluorkoolstof
Planbureau voor de Leefomgeving 176
Planetary Boundaries 47, 232
Planet (Planeet) 35
Plankton 149
Polarisatie 322
Polyfluoralkylstof 91
Post-2030 Agenda 313
PPS, zie publiek-private samenwerking
Prefabbouw, zie fabrieksmatige bouw
Prijsplafond 229
Projectmanager 226
Projectontwikkelaar 205
Property manager 210
Prosperity 192
Prosperity (Welvaart) 36
Publiek-private samenwerkingen 133
PV-paneel, zie zonnepaneel
P, zie Fosfor

R

Radicale empathie 307
Rapportageplicht 189
Reactief stikstof 49
Recreatiegebied 69
Reductiepad 201
Refurbished 221

Renovatieproject 137
 Rentmeester 209
 RICS, zie Royal Institution of Chartered Surveyors
 Rijksdienst voor Ondernemend Nederland 248, 266
 Rijksoverheid 33, 230
 Risicobeoordeling 202
 R-ladder 141
 Royal Institution of Chartered Surveyors 161, 254
 RVO, zie Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

S

Sanitatie 115
 SBS, zie Sick Building Syndrome
 Schimmel 139
 Scope 1 emissie 256
 Scope 2 emissie 256
 Scope 3 emissie 256
 SDG Action Manager 281
 SDG-bruidstaart 36, 39, 179, 180, 200
 SDG Compass 172, 173
 SDG-coördinator 33
 SDG-medewerkersenquête 174, 175
 SDG Nederland 33, 135, 161, 219
 SDG-rapportage 33
 Sedimentstroom 149
 Segregatie 137, 204
 Sensor 122, 127
 Services 213
 SER, zie Sociaal Economische Raad
 SF₆, zie Zwavelhexafluoride
 Shareholder value 324
 Shearing Layers of Change 212
 Sick Building Syndrome (SBS) 107
 Site 213
 SKAO, zie Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen
 Skin 213
 Slimme meter 127
 Sloppenwijk 135, 137

Smart building 127
 SME 81
 Sociaal Economische Raad 111
 Sociaal Kapitaal 39, 297
 Sociaal rendement 133
 Sociale cohesie 131, 155, 157
 Sociale duurzaamheid 204
 Sociale innovatie 312
 Sociale rechtvaardigheid 79
 Social Tipping Point 327
 Society (samenleving) 36, 39
 Soevereiniteit 322
 Soft values 68
 Space Plan 213
 Spreidingswet, zie Wet gemeentelijke taak mogelijk maken
 asielopvangvoorzieningen
 Staal 115
 Stadsontwikkeling 137
 Stadsontwikkeling(splan) 137
 Stagflatie 53
 Stakeholder 73, 170
 Stakeholderanalyse 80
 Start-up hub 125
 Stedelijke vergroening 155
 Stedelijk gebied 69
 Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen 256
 Stikstof 49
 Stikstofdepositie 49
 Stimuleringsmaatregel 161
 Stockholm Resilience Center 47
 Stranded asset-analyse 253
 Stranded assets 201, 273
 Strategische assets 68
 Structure 213
 Stuff 213
 Suburbaan 69
 Supply chain 129
 Synergie 34, 99, 129
 Systeemdenken 34
 Systeemverandering 58
 Systemische impact 88

T

Targets 30
Tetraëder, zie ESG-tetraëder
The Greenlabel Institute 267, 268
Thermisch comfort 67
Thuisbatterij 122
TIAS School for Business and Society 170
Toegankelijkheid 135
TOjuli 277
Toxiciteit 65
Trade-off 34, 99, 122, 129
Transdisciplinariteit 74
Transformatieve verandering 306
Transitie 58, 137, 161
Transitierisico's 201
Transparantie 159, 189
Trede 1 257
Trede 2 257
Trede 3 257
Trias Energetica 121
Triple P 34, 192
Tweede Kamer 33

U

Uitsluiting 131
ULI, zie Urban Land Institute
UN Global Compact 31, 172
UN Principles for Responsible Investment 85
UN PRI, zie UN Principles for Responsible Investment
Urban Land Institute 161

V

Vacuümtoilet 117
Vastgoedadviseur 226
Vastgoedbelegger 201
Vastgoedcyclus 272
Vastgoedmanagement Nederland 163
Vastgoedmarkt 111

Vastgoedsector 204
Vegetatie 49, 177
Verenigde Naties 30, 31, 33, 85, 99, 109, 175, 193, 235, 291, 322, 393
Vereniging van Institutionele Beleggers in Vastgoed, Nederland 163
Vereniging van Nederlandse Projectontwikkeling Maatschappijen 163, 175
Vergroenen 211
Vergunningsplicht 125
Verpachter 210
Versneller 262
Verticale polarisatie 322
Vervuild regenwater 149
Verzuring 149
VGM NL, zie Vastgoedmanagement Nederland
Vitamine G3 177
Vluchtige organische stoffen 105, 107
VN-top 33
VN, zie Verenigde Naties
VOC's 107
Voedselweb 149
Voedselzekerheid 103
Volatile organic compounds 107
Voluntary sustainability reporting standard for non-listed Small and Medium Enterprises 81, 189
VOS, zie vluchtige organische stoffen
Vraagcongestie 61
VSME, zie Voluntary sustainability reporting standard for non-listed Small and Medium Enterprises

W

Waardecreatie 69
Waardecreatiemodellen van Treacy & Wiersema 184
Waardeketen 192
Wadi 147, 155

Warmte-koudeopslag-systeem 121
 Warmtenet 312
 Warmtepomp 121
 Watergebruik 115
 Waterkering 151
 Waterkringloop 117
 Waterschap 230
 Waterstof 123
 Watervoetafdruk 116
 Watervrij urinoir 117
 WBCSD, zie World Business Council for Sustainable Development
 Weerbaarheid 101
 WEii, zie Werkelijke Energie intensiteit indicator
 WELL Building Standard 263
 Werkelijke Energie intensiteit indicator (WEii) 248
 Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen 230
 Wet goed verhuurderschap 125
 Wet milieubeheer 248
 Wet waardering onroerende zaken 159
 WGBC, zie World Green Building Council
 Whole Life Carbon 253
 Whole life cycle global warming potential 84
 Wijkbatterij 123
 WKO-systeem 121
 Wlc-gwp, zie Whole life cycle global warming potential
 WLC, zie Whole Life Carbon
 Woningcorporatie 101, 133
 Woningwaarderingssstelsel 159, 212
 Wooncoöperatie 133
 Wooncrisis 311
 World Business Council for Sustainable Development 172
 World Economic Forum 111
 World Green Building Council 161, 254
 World Health Organization 107

WOZ, zie Wet waardering onroerende zaken

WWS, zie Woningwaarderingssstelsel

Y

Years Lived with Disability 107

Years of Life Lost 107

Z

Zandwinning 149

Zelfbewoningsplicht 229

Zelfbouwcoöperatie 159

Zichtlijn 68

Zilver 66

Zonnepaneel 121

Zwart water 116

Zwavelhexafluoride 63